Oświadczenie złożone
przez senatora Waldemara Witkowskiego
w dniu 7 sierpnia 2026 r.

Oświadczenie skierowane do ministra sprawiedliwości, prokuratora generalnego Waldemara Żurka

Zwracam się do Pana Ministra w sprawie systemowego uregulowania problemu hipotek i innych obciążeń wpisanych do ksiąg wieczystych przed dniem 1 września 1939 r. W wielu księgach wieczystych ujawnione są zabezpieczenia na rzecz przedwojennych banków, instytucji kredytowych i innych podmiotów. W znacznej części przypadków wierzyciele ci od dawna nie istnieją albo ustalenie ich następców prawnych jest niemożliwe. Mimo to wpisy te nadal widnieją w rejestrach i obciążają nieruchomości.

Obecny stan prawny nie zapewnia jednolitej, szybkiej procedury wykreślania takich wpisów hipotecznych. Wydaje się zatem zasadne przygotowanie szczególnej regulacji dotyczącej obciążeń ujawnionych przed 1 września 1939 r. Regulacja ta mogłaby przewidywać domniemanie wygaśnięcia wierzytelności oraz zabezpieczającej ją hipoteki z mocy prawa po upływie określonego czasu przewidzianego na zgłaszanie roszczeń.

Zwracam się do Pana Ministra z następującymi pytaniami.

1. Czy Ministerstwo Sprawiedliwości dysponuje informacją o liczbie hipotek zapisanych w księgach wieczystych przed dniem 1 września 1939 r.?

2. Czy prowadzone były analizy dotyczące wpływu takich wpisów hipotecznych na obrót prawny nieruchomości?

3. Czy Ministerstwo Sprawiedliwości rozważa wprowadzenie regulacji, które rozwiążą problem przedstawiony w oświadczeniu?

4. Czy możliwe jest wprowadzenie mechanizmu wykreślenia przedwojennych hipotek z mocy prawa?

5. Czy Ministerstwo Sprawiedliwości planuje przeprowadzić konsultacje w tych sprawach z sądami wieczystoksięgowymi i innymi interesariuszami?

Waldemar Witkowski
senator RP
przewodniczący Komisji Edukacji